

Tham Gia Sinh Hoạt Cộng Đồng: **NÊN HAY KHÔNG NÊN?**

Các bạn mến,

Có bạn hỏi: “Có một số người cho rằng tham gia sinh hoạt cộng đồng hay sinh hoạt trong đoàn thể là làm chính trị, và cho là chính trị là một nơi xấu xa bao gồm chụp mũ, tranh giành chức vị. Vậy xin anh cho biết có nên tham gia sinh hoạt cộng đồng ở hải ngoại không? Từ kinh nghiệm bản thân, xin anh cho biết làm sao để tìm được cộng đồng và sinh hoạt như ý?”

Các bạn đặt câu hỏi nhưng thực ra là nêu lên cả một vấn đề lớn lao và phức tạp. Do đó tôi xin trả lời thành nhiều phần, từng bước một.

Định Nghĩa Cộng Đồng

Trước hết chúng ta cần định nghĩa thế nào là cộng đồng. Theo tôi, cộng đồng là đa số thâm lạng. Đó là chính các bạn, là cha mẹ anh chị em của các bạn, là bạn bè thân hữu của các bạn, là những trại viên mà các bạn quen biết trong mấy buổi trại hè, là các bác các cô các chú mà các bạn gặp gỡ khi ra khu phố Việt, hay tại các dịp hội hè đình đám.

Tôi tin rằng đa số thâm lạng này có lòng và lương thiện vì “nhân tri sơ tính bản thiện,” nghĩa là người ta sinh ra vốn có lòng tốt. Đây là căn bản để sinh tồn. Các bạn cứ nghĩ xem, nếu ai ai cũng chỉ tính đến chuyện lừa đảo, hãm hại lẫn nhau thì nhân loại có lẽ đã tuyệt chủng từ lâu rồi. Loài người còn tồn tại đến ngày nay là do con người vốn sẵn từ tâm muốn giúp đỡ người khác khi lâm nạn dù chỉ là người dưng nước lã. Ngày hôm nay, chúng ta có mặt ở đất nước này cũng là do từ tâm ấy của quốc tế và đặc biệt của người dân Hoa Kỳ.

Có người lẫn lộn rằng một vài đoàn thể hoặc một vài cá nhân năng nổ nào đó trong cộng đồng là cộng đồng. Ở các nơi có đông người Việt sinh sống thường có những tổ chức được thành lập ra dưới danh nghĩa cộng đồng như Cộng Đồng Người Việt Vùng Hoa Thịnh Đốn, Cộng Đồng Người Việt Nam California, v.v... Thực ra đây chỉ là các tổ chức với danh xưng cộng đồng chứ không phải là cộng đồng. Về mặt pháp lý,

chỉ có các vị dân biểu và thượng nghị sĩ mới đích thực là người đại diện hợp pháp cho cử tri của họ, trong đó có cả người Việt sống trong vùng. Còn các hội đoàn tư nhân thì giỏi lắm chỉ có thể đại diện cho hội viên của mình trong một số lãnh vực nào đó mà thôi. Các hội đoàn nào tự nhận đại diện cho toàn thể người Việt tại địa phương hay trên toàn quốc thì đã lạm xưng.

Tôi nói vậy không có ý phủ nhận vai trò của các tổ chức mang danh xưng cộng đồng bởi vì chính tôi cũng đang tham gia trong một tổ chức như vậy. Các tổ chức này có nhiệm vụ đặc thù và rất cần thiết của chúng: tranh đấu cho quyền lợi của đồng hương. Đây là điều cần phân biệt thật rõ ràng. Tranh đấu cho quyền lợi không nhất thiết có nghĩa là có tư cách đại diện. Một tổ chức Hoa Kỳ tranh đấu cho nhân quyền ở Trung Cộng không có quyền tự nhận rằng mình đại diện cho cả 1.2 tỉ người Hoa. Các tổ chức mang danh nghĩa cộng đồng cũng thế, cần được hiểu đấy là các tổ chức tự nhận cho mình chức năng tranh đấu cho

quyền lợi gần và xa của đồng hương trong vùng.

Thế Nào Là Làm Chính Trị?

Nếu các bạn tra từ điển thì sẽ thấy chữ “politics” có nhiều định nghĩa khác nhau, cả nghĩa bóng lẫn nghĩa đen, mà lại còn thay đổi tùy theo từ điển. Đây là mới nói đến chữ “politics” trong tiếng Anh, không hoàn toàn đồng nghĩa với chữ “chính trị” của mình. Nhưng trong dân gian cả hai đều hàm ý không tốt, có cái gì bẩn thỉu, xấu xa, ti tiện, xấu xí, tàn độc... Điều này thật đáng tiếc. Vì bất cứ điều gì tốt lành mà bị khoác lên mấy chữ “làm chính trị” tự động trở thành nhơ nhuốc, đáng lánh xa. Nhưng các bạn thừa hiểu rằng tốt hay xấu là do bản chất chứ đâu phải do danh xưng. Cái áo không làm nên thầy tu. Tôi tin rằng ai ai trong chúng ta cũng yêu mến Cô Bé Lộ Lem mặc dù cô ta bị gán cho danh hiệu “Lộ Lem” chẳng tốt đẹp gì.

Do đó thay vì bình phẩm về từ “chính trị”, tôi đề nghị chúng ta bàn thẳng về sự dấn thân, về tinh thần tương trợ, về trách nhiệm của đồng loại và đồng bào với nhau, về các việc làm cụ thể để giúp đỡ cho người chung quanh... Như vậy chúng ta không bị lấn cấn bởi từ ngữ và sẽ rảnh tâm trí để chú ý đến bản chất và nội dung của từng việc làm. Nếu việc làm chính đáng thì chúng ta cứ làm, bất chấp người khác gọi đó là làm chính trị hay là cái gì gì đi chăng nữa.

Những Tệ Nạn Trong Sinh Hoạt “Cộng Đồng”

Khi nói về sinh hoạt “cộng đồng” thì người ta thường ngụ ý sinh hoạt của các hội đoàn tư nhân trong cộng đồng chứ không nghĩ đến sinh hoạt của đa số thẩm lạng. Tôi đánh ngoặc kép chữ “cộng đồng” khi nói về sinh

hoạt của các hội đoàn tư nhân để tiện phân biệt. Như vậy sinh hoạt “cộng đồng” và sinh hoạt đoàn thể mà các bạn nhắc đến trong câu hỏi thực ra chỉ là một.

Các bạn có nói đến tình trạng chụp mũ, tranh giành chức vị trong sinh hoạt “cộng đồng”. Tệ trạng này có, và phổ biến là đàng khác. Và đó là một vấn đề phải giải quyết nếu chúng ta muốn cộng đồng trưởng thành và thăng tiến. Tuy nhiên, trước khi tìm giải pháp, chúng ta cần hiểu vấn đề. Người Mỹ thường nói “thẩm định một bài toán cho đúng đắn thì xem như đã giải được một nửa bài toán đó rồi”.

Chụp mũ, theo tôi, là thể hiện của tinh thần tranh đua thiếu lành mạnh. Khi tranh đua lành mạnh, ai muốn hơn người thì phải tự mình học hỏi và đổ công khó ra mà vươn lên. Tranh đua lành mạnh giúp cho xã hội thăng tiến. Tuy nhiên, lại có người muốn hơn người nhưng ngại khó và lười học hỏi. Thay vì cố gắng vươn lên cho hơn người thì họ đìm người khác xuống cho kém mình. Chụp mũ là một thể hiện của tinh thần thiếu lành mạnh này. Thay vì bảo vệ ý kiến và lập trường của mình bằng thành quả việc làm và tài thuyết phục, thì họ tìm cách

đánh phủ đầu, triệt hạ uy tín và bịt miệng đối phương. Tranh đua thiếu lành mạnh làm băng hoại xã hội và phá hủy mầm thiện trong con người.

Còn việc tranh giành chức vị thì, theo tôi, là thể hiện của mặc cảm tự ti. Có những người ngại ngùng không dám sánh vai tranh đua với người bản xứ, nhưng lại thích danh giá. Do đó đối với họ, chức vị, dù chỉ là hư danh, trong cõi cộng đồng nhỏ bé của người Việt với nhau trở thành lẽ sống còn, phải có thì bản thân mới sáng giá và cuộc đời mới có ý nghĩa. Các bạn đa số lớn lên ở Hoa Kỳ, đã quen nề nếp sinh hoạt của người bản xứ, có thể cho điều này là kỳ lạ. Tôi có dịp đi

nhiều và nhận thấy rằng tâm lý tự ti ấy rất phổ biến ở các xã hội thuộc địa hay cựu thuộc địa. Ở các xã hội này, dân chúng rất nể sợ bất kỳ cái gì liên hệ đến mẫu quốc hay cựu mẫu quốc. Người Phi Luật Tân rất nể sợ người Mỹ. Người Hồng Kông rất nể sợ người Anh. Ở các xã hội này, thành phần ưu tú (elite) đứng giữa. Đối với dân đen thì họ là cha là mẹ, nhưng đối với người mẫu quốc thì họ cung kính xem như quan thầy. Họ phủ lên mình lớp áo tự tôn đối với kẻ dưới để khoả lấp mặc cảm tự ti đối với người trên.

Tệ nạn trong sinh hoạt “cộng đồng” thì nhiều nhưng tôi chỉ nhận xét về hai tệ nạn kể trên vì liên quan đến câu hỏi. Khi rảnh rỗi, hoặc trong các dịp thảo luận sau này, tôi sẽ nói thêm về các tệ nạn khác.

Ở đây tôi muốn mở đầu ngoặc. Tôi mong rằng các bạn không vợ đũa cả nắm mà cho rằng ai ai ra sinh hoạt “cộng đồng” cũng đều vì muốn tranh giành chức vị và sẵn sàng chụp mũ người khác để đạt mục tiêu của mình. Tôi đã gặp những người với thành tâm phục vụ và rất lương thiện trong sinh hoạt. Tôi tin rằng nếu các bạn để ý nhìn quanh thì sẽ thấy những người như vậy không phải không có.

Nên Hay Không Nên Sinh Hoạt "Cộng Đồng"?

Đến đây mới thực sự vào phần câu hỏi của các bạn.

Câu hỏi này ẩn chứa thành kiến đối với sinh hoạt “cộng đồng” vì các tệ nạn mà các bạn nhận thấy hay đã trải qua. Thấy việc không như ý, chúng ta có thể tránh né cho khuất mắt nhưng cái xấu xa vẫn còn y nguyên đó. Ngược lại, chúng ta có thể dẫn thân để dẹp bỏ các tệ đoan và thay điều xấu bằng điều tốt.

Dĩ nhiên việc chọn thái độ nào là quyền tự do của mỗi người. Ở đây tôi chỉ mong các bạn nghĩ đến số đông trầm lặng trong cộng đồng. Họ là những con người lương thiện, có lòng, có tình, nhưng chịu thiệt thòi mọi bề. Họ là những người đầu tắt mặt tối vật lộn với cuộc sống, cố gắng tiến thân nhưng bị hạn chế trăm chiều, muốn vươn lên nhưng không có người hướng dẫn. Họ là những người kém may mắn hơn các bạn. Họ chẳng dám nhờ vả ai, chẳng biết kêu ca vào đâu. Bạn chỉ cần chịu khó nhìn quanh trong cuộc sống hàng ngày thì sẽ thấy họ ở cùng khắp. Xin các bạn khi nói đến cộng đồng thì đừng nghĩ đến ông này bà kia, hội này đoàn nọ, mà hãy nghĩ đến những con người hiền lương và trầm lặng chẳng ai buồn nhắc đến.

Họ mới đích thực là cộng đồng. Xin nghĩ đến họ khi bạn quyết định dẫn thân hay không.

Dù khiêm tốn không muốn nhận thì các bạn vẫn thuộc thành phần ưu tú của cộng đồng, so với biết bao người khác kém may mắn hơn, thiếu điều kiện hơn. Các bạn có thể dùng vị thế ưu tú của mình để hướng dẫn, đùm bọc, và bênh vực cho những người kém may mắn hơn. Các bạn có thể làm gương để xây dựng một thành phần ưu tú mới của cộng đồng, khiêm cung với người dân thấp cổ bé miệng, thất thế hơn mình, nhưng ngoan cường trước thế lực và cường quyền. Các bạn có thể làm nổi bật tinh thần phục vụ và xem thường chức vụ hay tước hiệu. Những người trẻ khác sẽ thấy các tấm gương này và cả đa số trầm lặng cũng sẽ thấy. Lúc ấy luật đào thải sẽ ứng dụng và cái tốt cái hay sẽ thay thế cái xấu cái dở. Dẫn thân là cách tốt nhất để giải trừ các tệ nạn trong cộng đồng.

Làm Sao Để Tìm Cộng Đồng Và Sinh Hoạt Như Ý?

Nói đến “tìm” thì đã ngụ ý là sẵn có nhưng lẫn khuất ở đâu đó chưa thấy. Tôi e rằng nghĩ như vậy thì trong các bạn nhiều người sẽ thất vọng vì biết đâu chẳng hề có để tìm. Theo tôi, thay vì bỏ công đi tìm thì tốt hơn các bạn nên chú tâm tạo dựng một cộng đồng theo ý các bạn mong muốn — một cộng đồng vững chãi trong đời sống, trong sáng về tâm hồn, và trưởng thành về nhận thức — và chọn những sinh hoạt phù hợp để đạt mục tiêu này. Việc thay đổi sắc thái của cộng đồng và sinh hoạt “cộng đồng” không dễ. Nhưng, các bạn à, việc để đâu cần đến chúng ta phải dẫn thân, phải suy tư, phải đặt câu hỏi và tìm âu trả lời? Không bỏ công trồng cây thì làm sao có quả ngọt? Ở đời, xây dựng mới lắm công phu còn đả phá thì rất dễ, giải quyết vấn đề mới cần trí tuệ và tài năng còn chỉ trích chê bai thì ai ai cũng làm được, thẳng tiến

cá nhân và tập thể mới gian truân còn đim người khác xuống bùn đen cho hả dạ thì chẳng tốn công sức gì. Do đó, làm hay không, không do việc dễ hay khó, mà tùy vào việc đúng hay sai. Việc sai thì tránh dù thuận lợi và dễ dàng cách mấy. Việc đúng thì làm dù khó khăn và trắc trở cách mấy.

Tôi cũng như các bạn, đã thấy nhiều tệ nạn trong sinh hoạt “cộng đồng”; có tệ nạn gây ra vì sự vô tình nhưng cũng có tệ nạn là kết quả của tâm lý và tập quán sinh hoạt thiếu lành mạnh. Tôi có nhiều dịp tiếp xúc với người dân thấp cổ bé miệng; họ cũng ngán ngẩm lắm về tình trạng này. Nhưng tôi tin rằng chúng ta có khả năng thay đổi được bộ mặt của cộng đồng và sẽ có một ngày cộng đồng chúng ta tươi đẹp hơn, sinh hoạt “cộng đồng” bớt dần đi các tệ nạn. Tôi thích truyện cổ tích Cô Bé Lọ Lem vì nó có nhân có hậu, điều thiện thắng điều ác, ở hiền gặp lành. Tôi tin rằng ngoài đời cũng vậy, bản chất hiền lương của đa số trầm lặng cộng với sự dẫn thân của những con người có tài năng, trong sáng và thành tâm như các bạn sẽ loại trừ dần đi các điều xấu xa.

Còn những phiền hà khi phải đối phó với các tệ nạn trong sinh hoạt “cộng đồng” ngày hôm nay thì việc này khó tránh nhưng xin các bạn hãy lạc quan. Trong bao năm qua, tôi đã chứng kiến đủ chuyện đáng buồn nhưng bù lại tôi có dịp gặp gỡ biết bao lần hơn những con người thật dễ thương, thật lương thiện, thật có lòng và có tiềm năng, trong đó có các bạn. Nói theo kiểu con buôn thì xem như tôi đã... lời to. Chắc chắn có bạn không đồng ý với nhiều điểm trong câu trả lời của tôi. Nhưng chính những điểm bất đồng biết đâu lại chẳng là cơ duyên cho chúng ta hiểu nhau hơn và gần nhau hơn qua những lần trao đổi tiếp theo. □

Mến chào tất cả các bạn.

Nguyễn Đình Thắng

Về Đâu

Tặng Jack Lewis

**Ánh mặt trời xuyên tòa ngàn phương
Duy bóng tôi theo ta: định mệnh!
Người đi rồi còn gì đâu nữa
Xa cách nhiều kỷ niệm chiều mưa.**

**Cuộc đời ta rồi chẳng còn gì
Khi một người thường đã ra đi
Đông vôi vôi thay, Xuân xanh lá
Dòng đời trôi theo bóng chiều tà.**

**Rồi ngày mai già từ đâu đến
Mình quay về hòa cát bụi, mây vờn
Cảnh cũ, người xưa cùng nắng hạ
Xa cuộc đời làm nổi trầm kha.**

Trần Lâm Tonie

11/10/96

Tuyết Trắng

Tuyết rơi rơi mãi suốt đêm thâu
Nền ai trắng xóa đượm một màu
Tuyết rơi gieo lạnh, hay ta lạnh???
Bạc tựa một màu trắng phau phau!!!

Tuyết bay bay nhẹ bụi trắng nhòa
Cây cỏ chôn vùi... hết hương hoa
Nằm im ủ rũ trong tuyết lạnh
Không gì sưởi ấm trái tim ta!!!

Lòng ta lạnh hay trời tuyết lạnh ??
Lăn lóc trở dài suốt năm canh
Nằm im thâm nghĩ nơi xứ lạ
Chút lạnh nơi này... giết xuân xanh!!!

Wướng mắt nhìn ngoài tuyết vẫn bay
Ta lạnh lòng này... lạnh lắm thay
Tuyết đừng rơi nữa cho ta ấm
Đừng làm ta khổ... mắt ta cay!!!

Nhớ Alabama ngày tuyết lạnh!!!

03-01-96

Kim Đan Tử

Tuổi Lưu Vong

Ra đi giông tố chập chùng
"Ngày xưa năm ấy" đậm màu nhớ nhung
Tháng ngày chưa hết nao nung,
Đàn con Dân Việt "Mộng Du" xú người.

Xưa kia ta cất tiếng cười,
Là đời điểm khúc... Mộng gần mộng xa
Nụ cười nay vẫn trong ta,
Mà sao đượm nét... Buồn xa, Buồn gần!

Xuân qua không biết mấy lần,
Buồn, Thương, Tủi, Hận chẳng ngần phơi pha.
Thương Ta Tủi phận xa nhà,
Thương nhà còn khổ chẳng đà yên thân.

Thu đi Đông lại bao lần,
Ngẩng đi ngẩng lại... Xa dần tuổi thơ!
Bơ vơ thân phận dạt dờ,
Trông về Quê Mẹ bến bờ yêu thương.

Vì ai... Đòi mãi đoạn trường?
Từ khi xa xứ, người thương xa tình!
Quê mình nay vẫn điều linh,
Người ở thì khổ, lụy tình người xa.

Lục bình tuổi phận ngày qua,
Nổi trôi gặng sức bình sinh vào đời.
Đàn con nặng nợ đất trời,
Hẹn mai chung sức đem đời biển đông.

"Lạc Hồng" sáng tỏ tổ tông,
Xứng danh con cháu Tiên Rồng khi xưa.
Thương ôi Mộng ấy có thừa?
Người trong kẻ ngoại còn lừa dối nhau.

Ngẩn người nghĩ trước suy sau,
Vạn sự trông thấy... Quặn đau đón lòng!
Thân an, phận vẫn long đong,
Đem vần thơ nhỏ... Ngồi lòng nhớ thương!

Cát-Bụi-Tình-Xa

Tháng 3/1996

Mấy bữa ni
tui cứ bị mấy
anh chị ở ban
biên tập của
các báo réo

tối réo lui vì bài vở cho Xuân năm ni.
Có anh thì dỗ ngọt “mt ngoan, viết
bài đi anh mua kẹo kéo cho ăn” (vì
biết ở xứ ni thì hẳn rằng có kẹo kéo
nên mới hứa ngọt sốt cho nó “ngọt”
nở mà). Có chị thì dụ khị “chị gửi báo
cho mt đọc nhé” vì biết tui ghiền đọc
báo còn hơn là ghiền phim Tàu nữa.
Có anh thì hăm dọa “mt nhớ gửi lệ
lên, không thì anh không ‘meo’ ô mai
xí muội cho mt nữa”. Răng chứ cái
mừng này là tui lo ngay ngáy, không

Những mẫu chuyện nho nhỏ về tui

TL mục tím

ăn cao sang mỹ vị thì còn khổ ít, chừ
mà không ô mai xí muội hẳn rằng
sống nổi. Nghĩ cũng lạ tề. Bình
thường tui cũng “thi phú thơ con cóc
văn con nhái” như ai, mà chừ thì một
vài chữ đơn giản như đang giỡn cũng
khó ra ri. Không biết văn chương chữ
nghĩa tui hẳn trốn nơi mô tề. Nghĩ đi
nghĩ lại, tui đành viết một bài kể về...
tui vậy.

Thưa các bạn, trong cuộc sống
của mỗi con người, điều đố kỵ là kể
về “cái tôi”. Cho nên, tui chỉ kể về
tui, không phải là “cái tôi”. Mong rằng
khi đọc xong những mẫu chuyện nho
nhỏ đi qua trong đời tui, bạn sẽ tìm
được một chút vui vui thoải mái trong
những ngày đầu xuân. Bây chừ mời
bạn đọc về tui, về những điều đặc
biệt, biệt lập, và lập dị của tui hỉ.

Chuyện bắt đầu từ cái tên của tui.

Không hiểu có phải là vì ảnh hưởng của chế độ vua chúa khi xưa hay không, hay là vì đọc nhiều tiểu thuyết kiếm hiệp bên Tàu, mà ba mẹ tui lại đặt cho tui cái tên “Hoàng Phi”. Nghe

nhà. Kế tui là hai đứa em trai. Không hiểu sao ba mẹ tui đẹp mà lại sinh tui ra đã không đẹp rảnh còn xấu nữa. Nhưng hai thằng em tui tui hẳn lại đẹp mới lạ tề. Vì mang cái tên Hoàng Phi,

mà lại thân mí nhau. Nên mỗi khi hai đứa đến chỗ mô chơi là bao nhiêu cặp mắt đổ dồn về chỗ tui tui. Tui nói thiệt hỉ, lúc đó tui ước tui được thành tiên nó. Không phải thành tiên cho đẹp

Ai nói “Cái nét đánh chết cái đẹp”, chứ tui thì luôn thấy hình như “Cái đẹp đẽ bẹp cái nét” không thôi.

sang trọng quá phải không bạn? Nhưng cái tên ni đã làm cho tui khổ sở vô cùng. Vì nếu mà kêu Phi không thì cái tên giống con trai, mà nếu kêu là “Hoàng Phi” thì giống như là vợ hoàng tử. Cũng vì cái tên ni mà chừ tui còn nhớ một kỷ niệm khó quên khi còn đi học trường làng. Không biết cái ông thầy khi xưa vô tình hay cố ý mà ông lại chọn tui làm lớp phó, còn bạn có biết cái chức lớp trưởng về tay Ngọ. Chắc hẳn sinh năm con ngựa nên ba mẹ hẳn đặt luôn tên Ngọ cho dễ nhớ! Khổ nỗi là tui bạn cùng lớp bắt đầu “cặp đôi” hai đứa tui với cái tên mới nghe rất ngộ, “Ngọ Phi”. Có đứa còn chơi ác hát “Ngọ Phi đường xa hí vang trời...” Ừ, mà khi còn nhỏ nhớ hỉ, ai mà cặp đôi mình, mình không ghét, mà lại ghét cái người đang bị cặp đôi chung với mình. Rứa là tui ghét cái tên con trai nở lạ. Tui nghĩ là tại hẳn mang cái tên Ngọ hẳn rảnh cho tui bạn nó nộ mình. (Không hiểu sao tui lại không ghét ngược lại cái tên tui hỉ?) Có một ngày hẳn vô tình đụng phải vào tui khi tui chạy ào vào lớp. (Ừ, tui là con gái nhưng đi đứng thì không có yếu điệu thực nữ đâu!) Rứa là tui bạn cười rộ lên, tui quê quá, tui nhào vô “uỳnh” cái tên Ngọ không có mắt nở. (Con nít mà, chừ thì tui thấy hối lỗi lắm.) Kết quả là tui bị kêu lên phòng giám thị và bị phạt ngồi thêu một cái khăn thật lớn để tập tánh “con gái”! Và từ nở, tui mới khám phá ra rằng tui không có “tính con gái” tí nào, rứa mới khổ.

Chuyện khổ thứ hai là “cái sắc đẹp Chung Vô Diệm” của tui tề. Ba mẹ tui có ba đứa con, tui là chị cả trong

cái tên nghe thật hay, thật cao sang, nên cái khổ vì “cái đẹp nào ruột” của tui càng nặng hơn các người con gái khác. Người ta thì

*“Em là con gái trời cho đẹp
Tuổi mới mười lăm đã đẹp rồi”*

Còn tui thì
*“Em là con gái trời bắt xấu
Vừa mới lên ba đã xấu rồi”*

Tui nói thiệt nở bạn. Nhiều người cứ nghĩ tui là “khiêm tốn”, đến khi gặp mặt tui họ mới công nhận là tui “thiệt thà”. Cũng bởi cái xấu ni mà tui hay làm thơ ngâm nga cho đỡ buồn:

*“Em là con gái không nhan sắc
Nên tủi cho thân mãi một mình”*

Mỗi lần nghe tui ngâm nga a ê như vậy, hai thằng em trai của tui chơi ác ngâm theo liền

*“Em là con gái mang nhan sắc
Nửa giống con trai, nửa khờ khờ”*

Báo hại là ba mẹ tui phải mất một buổi an ủi tui. Cũng vì cái sắc đẹp ni mà dẫn đến nỗi khổ thứ ba và cũng là cái khổ nhất cho tui trong cái lứa tuổi mà thi sĩ ưa gọi là “tuổi mộng mơ” hay “tuổi ô mai”.

Nỗi khổ thứ ba của tui là tình yêu (câu này tui nói nhỏ cho bạn nghe, bạn đừng cười tui hỉ). Ai mới lớn mà không có một thời mơ mộng hỉ? Mặc dù ai cũng nói là “cái đẹp không quan trọng”, nhưng mấy ai chọn người xấu khi có người đẹp bao chừ. Ai nói “Cái nét đánh chết cái đẹp”, chứ tui thì luôn thấy hình như “Cái đẹp đẽ bẹp cái nét” không thôi. Khổ nữa là tui có o bạn lại đẹp nào nùng. Tui mà đứng kế hẳn là như mặt trăng và mây đen vậy. Không hiểu rằng tui tui rứa

mà thành tiên để biến mất cho rồi. Khổ hơn nữa là bao nhiêu tên con trai cứ nhào lại làm quen... với tui. Ban đầu tui cũng tưởng mấy anh chàng đó tán tỉnh tui hí (đừng có cười, cho tui hy vọng chút thôi hỉ), nhưng dần dần sau ni tui mới phát hiện ra họ chỉ muốn tui làm “o đi thư” dùm. Rồi sau cái màn đi thư ni còn cái màn làm “nhà tâm lý” cho mấy anh chàng thất tình rứa mới khổ chừ. O bạn của tui hẳn chung tình lắm, nên trái tim của hẳn tặng cho anh bồ của hẳn mất tiêu rồi. Rứa mà tui nói lại cho mấy tên cây si nghe, nhưng tui hẳn không bỏ cuộc. Khổ cho tui, vừa buồn cho thân “vô duyên” của mình, vừa phải làm người an ủi mấy trái tim bầm dập khác nữa. Đúng là

*“Có thân phải khổ vì thân
Thân ơi có biết mấy lần gian nan”*

Nói rứa chừ tui không có chán đời lắm đâu. Chỉ kể cho bạn nghe vài điều là lạ về tui để giết thời gian rảnh rỗi trong những ngày đầu xuân thôi nở mà. Biết mô nhờ cái việc an ủi an ủi ni mà tui sẽ gặp người tình trong mộng của tui. Bao chừ có dịp tui sẽ kể cho bạn nghe thêm nhiều chuyện lạ đời về tui hỉ? Chuyện lúc nhỏ tui đi học tui phá ra rằng ni. Chuyện chị em của tui thường hay “kê” nhau ni. Chuyện tình con nít của tui ni (chuyện ni khác với chuyện tình yêu kể trên nở hỉ). Chúc các bạn một mùa xuân an khang thịnh vượng hỉ. Chừ tui phải đi an ủi các “bệnh nhân” thất tình cần an ủi của tui.

*“Em mang duyên kiếp nhiều rắc rối.
Từ lúc lên ba rắc rối rồi...”* □

NHỮNG VẤN ĐỀ CỦA TUỔI TRẺ VIỆT NAM NGÀY HÔM NAY

NGUYỄN SƠN VŨ

photo: Nguyễn Quân

Đã từ lâu giới trẻ Việt Nam thường nghe một số người hay chỉ trích giới trẻ về những điểm như: thiếu ý thức về chính trị, kém hiểu biết về thực trạng của xã hội và đất nước Việt Nam, khả năng có là bao mà đòi tham gia vào công cuộc xây dựng cộng đồng và bàn về vấn đề quốc gia đại sự. Có lẽ căn cứ vào những khuyết điểm này mà giới sinh viên học sinh Việt Nam trẻ tuổi đã lựa chọn cho một số tổ chức, một nhóm người tìm cách thao túng và dẫn dụ chúng ta đi theo quỹ đạo của họ với nhiều hình thức khác nhau! Có lẽ chúng ta nhân dịp này hãy lên tiếng và thử xét lại một vài thành kiến tiêu cực đối với giới trẻ chúng ta; cũng như lược qua một vài thái độ mà chúng ta không thể không có được trong bối cảnh chính trị với nhiều biến chuyển tại Việt Nam hiện nay.

I. Nhận lấy trách nhiệm đối với sự tồn vong của đất nước

Kể từ ngày bỏ nước ra đi tị nạn ở Hoa Kỳ năm 1975 cho đến nay, không ai có thể chối cãi được sự đóng góp đầy nhiệt tình của giới trẻ Việt Nam vào những công tác thiện nguyện, có tính cách phục vụ lợi ích cho tập thể.

Từ ngày đó cho đến nay, hơn 20 năm đã trôi qua, đủ để cho giới trẻ Việt Nam bắt đầu trưởng thành để có thể gánh vác những công việc mà những lớp đàn anh đã ít nhiều cố gắng thực hiện! Đừng nghĩ người trẻ Việt Nam lúc nào cũng non nớt, thiếu ý thức như một số người thường nghĩ đâu! Kinh nghiệm cũng đã cho thấy chưa chắc những “chính khách” hay những nhà khoa bảng đã có những hành động hay suy nghĩ một cách chín chắn đâu!

Do đó, giới trẻ hãy mạnh dạn dần thân tích cực hơn nữa vào các sinh hoạt văn hóa, xã hội cũng như chính trị để giúp cộng đồng người Việt tiến lên ở quốc gia hội nhập. Mặt khác, khi chúng ta bắt đầu tiến mạnh lên, chúng ta phải hết sức cảnh giác và thận trọng vì lúc nào giới trẻ cũng là mục tiêu cho một số nhóm, người, chỉ biết lợi dụng nhiệt huyết của giới trẻ để đánh bóng tên tuổi và tổ chức của họ. Kinh nghiệm đã cho chúng ta thấy rõ ràng điều đó!

Với tinh thần cảnh giác cao độ, giới trẻ cứ mạnh dạn tiến bước, hãy tự tìm cho mình một hướng đi mới trong công cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cộng sản đang còn rơi rớt lại trên đất nước Việt Nam, cũng như hãy ý thức được nhiệm vụ của mình trong việc phục hưng đất nước sau này.

Dưới thời Pháp thuộc, Nguyễn Thái Học khi mới 24 tuổi đã là Đảng trưởng của Việt Nam Quốc Dân Đảng, tiên phong chống lại thực dân Pháp với cuộc khởi nghĩa Yên Bái đầy máu lửa. “Không thành công cũng thành nhân,” câu nói hào hùng khí phách của Nguyễn Thái Học cộng với tiếng súng khởi nghĩa Yên Bái đã là một tiếng nổ kinh hoàng cho bọn ngoại nhân! Đó cũng là tiếng nổ chát chúa vang vọng giữa đêm tối làm những người tuổi trẻ Việt Nam thời đó bừng tỉnh sau giấc ngủ dài nô lệ, để vùng lên tham gia vào cuộc chiến đấu giành độc lập oai hùng cho đất nước sau đó!

II. Nâng cao trình độ giáo dục, văn hóa và ý thức chính trị

Giới trẻ Việt Nam đang có cái may mắn cư ngụ ở Hoa Kỳ, một quốc gia giàu mạnh vào bậc nhất thế giới. Vậy chúng ta hãy tận dụng lợi điểm này để nâng cao trình độ giáo dục và văn hóa của mình ở hệ thống đại học Mỹ. Vì trình độ giáo dục càng cao, chúng ta càng có cơ may nâng cao cuộc sống của cộng đồng người Việt để ngày sẽ thăng tiến hơn, sẽ tích cực giảm thiểu tội phạm trong cộng đồng nhiều hơn và nhất là sẽ được chính quyền cũng như dân chúng Hoa Kỳ kính nể hơn.

Ngoài việc trau dồi cái học chuyên môn ở nhà trường, giới trẻ phải biết học hỏi không ngừng ở các lãnh vực khác để nâng cao trình độ ý thức về văn hóa, xã hội và nhất là kiện toàn ý thức về văn hóa, xã hội và nhất là kiện toàn ý thức về chính trị! Giới trẻ phải biết tìm những người có kinh nghiệm, có lòng với tuổi trẻ và nặng tình với đất nước để tham khảo, cũng như được hướng dẫn đứng đắn khi phải đối phó với những tình thế phức tạp để các hoạt động của chúng ta đạt được hiệu quả và ích lợi cho tập thể. Kinh nghiệm đã cho chúng ta thấy ngoài cái học căn bản ở nhà trường, chúng ta còn cần cái ở học ở TRƯỜNG ĐỜI nữa mới đủ để

thành công khi ra tranh đấu với đời sống thực tế đầy cam bẫy! Ngay cả ở các đại học Mỹ, ban giám khảo nhà trường khi tuyển lựa sinh viên, đều lưu ý tới những sinh viên nào có tinh thần đóng góp cho cộng đồng. Đa đa số các trường nổi tiếng như Harvard, Yale, Stanford, MIT... đều nhấn mạnh đến vấn đề này. Khi thí sinh thiếu điểm hoạt động xã hội, đóng góp thiện nguyện để xây dựng cộng đồng chắc chắn sẽ bị ban giám khảo gạt đơn ra ngoài dù cho điểm trung bình GPA có cao đến đâu chẳng nữa. Các trường đại học của Mỹ chủ trương tuyển lựa những sinh viên có khả năng lãnh đạo, đóng góp cho xã hội, xây dựng cộng đồng hơn là những người chỉ biết có học mà thôi. Người Mỹ quan niệm rằng những sinh viên không có tinh thần đóng góp cho cộng đồng chắc chắn không thể nào trở nên những con người tốt cho xã hội dù cho tài năng có cao đến đâu chẳng nữa! Đây là một điều đáng cho giới sinh viên Việt Nam chúng ta lưu tâm và suy nghĩ.

Tóm lại, giới trẻ chúng ta phải biết khiêm tốn để học hỏi liên tục ở TRƯỜNG HỌC cũng như TRƯỜNG ĐỜI, chứ nhất định chúng ta không có thái độ trí thức đóm, đi đến đâu cũng khoe bằng cấp

Người trẻ chúng ta nữ lòng nào khoe khoang bằng cấp ở đất Mỹ này, khi trên quê hương chúng ta hôm nay có hàng triệu cu ly người Việt, hàng triệu đầy tớ hoặc bồi bàn đang lao động nhể nhại mồ hôi để hầu hạ các chủ nhân ông ngoại bang và bọn cán bộ Việt cộng.

Người trẻ chúng ta nữ lòng nào lớn miệng tự xưng là trí thức khoa bảng ở đất Mỹ, khi trên đất nước chúng ta hôm nay có hàng trăm ngàn thiếu nữ Việt Nam đang làm nghề mãi dâm để nuôi thân!

Người trẻ chúng ta chỉ thấy phần nộ khi đất nước chúng ta là nơi cung cấp nhân công và điếm rẻ nhất thế giới dưới sự lãnh đạo của đảng CSVN.

Người trẻ hãy dám tiên phong đi xây dựng lại cái tinh thần của kẻ sĩ, với hoài bão giản dị là tận dụng những khả năng của mình để mưu cầu phúc lợi cho người Việt Nam, chứ không phải chúng ta chỉ biết đi học lấy cho được mảnh bằng để vinh thân

photo: sunsite web site

phì gia, hay vênh váo với đời rồi tự vỗ ngực cho mình là trí thức khoa bảng. Đã đến lúc chúng ta phải dám xét lại cái thành kiến sai lầm của người Việt Nam về vấn đề trí thức khoa bảng. Cứ hễ thấy ai có bằng cấp cao thì tưởng là trí thức và tỏ thái độ trọng nể. Sự thực đã chứng tỏ khoa bảng chưa chắc đã là trí thức. Khoa bảng hay có bằng cấp cao chỉ là chứng chỉ xác nhận khả năng chuyên môn trong một ngành nghề nào đó mà thôi. Còn trí thức là những thành phần hiểu được và cảm nhận được sâu xa cuộc sống con người với tất cả những hệ

lụy của kiếp nhân sinh; biết phân biệt tốt và xấu, chính và tà. Cái nổi bật của thành phần trí thức là họ có tư cách, có lý tưởng cao đẹp phục vụ cho phúc lợi của con người chứ không màng đến lợi lộc cũng như danh vọng hão huyền!

Giới trẻ chúng ta hãy đi tìm lại

xuyên để xác định xu hướng chính trị và chủ trương của mình: là tranh đấu cho độc lập, tự do và giành chủ quyền cho người Việt Nam, chứ không nhằm đưa đất nước vào vòng ảnh hưởng của Nga, với mục tiêu đưa nhân loại vào mô hình “Thế Giới Đại Đồng” không tưởng do Nga Sô chủ xướng.

Thái độ của chúng ta đối với các sự kiện này như thế nào? Chúng ta hãy lần lượt xét qua từng điểm một. Sự kiện thứ nhất, người trẻ Việt Nam nên mang kiến thức chuyên nghiệp về phục vụ xứ sở. Câu trả lời dứt khoát của chúng ta là không! Tại sao? Vì đảng CSVN và chủ nghĩa Mác Lê

Những người trẻ Việt Nam của thời đại hãy mạnh dạn tiến bước để làm lực lượng nòng cốt quyết định trong cuộc đấu tranh cho một Việt Nam thực sự tự do, ấm no, không còn bóng dáng của ma vương cộng sản.

cái tinh thần KẾ SĨ, để từ cái tinh thần này giới trẻ sẽ biết trọng danh dự của tổ quốc và quyền lợi của đất nước, chứ không lấy đồng bào, tổ quốc, dân tộc ra làm chiêu bài để phục vụ cho quyền lợi riêng tư!

III. Minh định lập trường chính trị rõ ràng dứt khoát

Giới trẻ cần xác định rõ ràng chúng ta là những sinh viên học sinh trong hàng ngũ của người Quốc Gia. Rõ ràng hơn, chúng ta là những người trẻ Việt Nam không chấp nhận chủ nghĩa Cộng Sản, một chủ nghĩa không tưởng đã gieo tang tóc cho đất nước Việt Nam hàng chục năm qua và vẫn còn tiếp tục tàn phá cho đến ngày hôm nay. Chúng ta cần nhắc lại nguồn gốc của hai chữ QUỐC GIA nói đến ở trên một cách chi tiết hơn.

Khi Việt Nam còn bị Pháp đô hộ, danh từ quốc gia được sử dụng để người dân hiểu và phân biệt rõ ràng mục tiêu của người Việt Quốc Gia hoàn toàn khác hẳn với Trần Phú, Hồ Chí Minh là nhóm người Việt theo Cộng Sản Quốc Tế do Nga chỉ đạo. Hai chữ Quốc Gia được những thành phần không cộng sản từ những thập niên 1930 trở đi sử dụng thường

Hai chữ Quốc Gia lúc đó, được hiểu là những người vừa chống Pháp vừa chống Cộng Sản, nhất là sau khi đảng Cộng Sản Đông Dương ra đời vào ngày 3 tháng 2 năm 1930. Ngày nay, kể từ khi CSVN tung ra chiêu bài “Đổi Mới” để vô hiệu hóa sự chống đối của người Việt hải ngoại, đã có nhiều nhóm có ý định xóa bỏ hai chữ Quốc Gia cũng như xóa mờ ranh giới Quốc/Cộng, đã tìm cách lôi kéo giới trẻ vào con đường mập mờ lấp lửng dưới nhiều hình thức khác nhau. Do đó, hơn lúc nào hết giới trẻ lúc này cần phải xác định vị trí và tư thế chống đối của mình, minh định rõ ràng lập trường Quốc Gia một cách dứt khoát. Giới trẻ có thể còn thiếu kinh nghiệm nhưng không non nớt ấu trĩ đến mức rơi vào cái bẫy của Việt cộng giăng ra! Một thời gian gần đây, đã có nhiều vấn đề được bàn tán trong cộng đồng Việt Nam mà đáng chú ý nhất là các sự kiện sau đây:

1) Giới trẻ Việt Nam nên mang kiến thức chuyên nghiệp của mình để phục vụ xứ sở.

2) Phong trào đối kháng tại Việt Nam mà điển hình là các nhân vật Bùi Tín, Hà Sĩ Phu, Nguyễn Hộ, Hoàng Minh Chính...

là nguyên nhân chính gây nên cảnh lầm than cho đất nước đến ngày hôm nay. Đây là một sự thực không ai có thể chối cãi được! Do đó, muốn phục vụ xứ sở, tức là giúp dân giúp nước thì công việc đầu tiên là chúng ta phải mang kiến thức học hỏi được ở xứ người để tìm cách LOẠI TRỪ đảng cộng sản ra cái đã, rồi hãy mới tới chuyện phục vụ sau! Nói một cách rõ ràng hơn, phải cứu nước trước, rồi mới có thể xây dựng lại đất nước được. Cũng như một căn nhà của ta đang cháy, chúng ta phải dập tắt lửa rồi thì mới lo đến chuyện sửa sang lại cái nhà bị lửa tàn phá. Chứ cái nhà đang bị bọn giặc cướp phóng hỏa cháy hừng hực, mà chúng ta lại ngồi yên hô hào chuyện “tái thiết và phục vụ” thì thật là vô lý! Đây là hai bước tiến căn bản mà chúng ta phải hiểu cho tận tường khi nói chuyện “phục vụ xứ sở” trong bối cảnh hiện nay tại Việt Nam.

Sự kiện thứ hai, thái độ của người trẻ chúng ta đối với các phong trào đối kháng tại quốc nội với các nhân vật Bùi Tín, Nguyễn Hộ, Hoàng Minh Chính... đang gây ồn ào tại hải ngoại! Chúng ta cứ thử nhìn vào thành phần đảng viên Việt cộng ly khai hay đang đối kháng hiện nay, người ta

không tìm thấy ai đang được CSVN trọng dụng mà bỏ hàng ngũ Việt cộng cả! Điều này chứng tỏ họ chỉ là những người bị CS hất ra ngoài mâm cỗ đình chung, bị bạc đãi nên mới uất ức lên tiếng “đối kháng”! Thử hỏi nếu các nhân vật này đang nắm những chức vụ thủ tướng, bộ trưởng, với quyền hành quyền lợi tại Việt Nam bây giờ

tổ, sửa sai, Nhân Văn Giai Phẩm..., nên y đủ biết xà hội CS ra sao. Năm 1964, Nguyễn Hộ trở lại miền Nam để chỉ huy các tổ chức CS nằm vùng ở Sài Gòn, lại là dịp cho y thấy rõ thực tế của xã hội ở đây. Hai nếp sống của miền Bắc và miền Nam trái ngược hẳn nhau như thế đã không hề làm y chuyển hướng và “đối kháng”! Trong

xem họ có trả lời ỏn thoả hay không! Dĩ nhiên các đảng viên VC như họ khi rời bỏ hàng ngũ và chống đảng CS, chúng ta hoan hô, nhưng họ hãy nên kết hợp với những cựu đảng viên ấy với nhau để hoạt động chứ đừng đòi lộn sông hoặc dụ dỗ người quốc gia chúng ta chạy theo tôn vinh họ. Hơn nữa, chúng ta những người trẻ Việt Nam không thể làm mất chính nghĩa Quốc Gia và phản bội vong linh những người chiến sĩ Quốc Gia đã nằm xuống vì đã chiến đấu cho chúng ta được tự do hôm nay. Uống nước phải nhớ nguồn là vậy!

photo: Nguyễn Quân

thì họ có chịu ly khai khỏi đảng VC để đối kháng hay không? Và tại sao bây giờ mới đối kháng khi chủ nghĩa CS đang dấy chết khắp nơi?

Nếu thực sự Bùi Tín ý thức được sự sai trái không có chính nghĩa của Cộng Sản, thì năm 1973, khi được Hà Nội cử làm đại diện Bắc Việt trong Ủy Ban Liên Hợp Quân Sự Bốn Bên ở Camp David tại Sài Gòn, sao y không ra hồi chánh, mà đến năm 1989, khi đi dự Đại Hội Đảng CS Pháp mới trốn ở lại Pháp để kêu gọi người Việt tị nạn CS hãy cùng với y đấu tranh cho dân chủ?

Nếu thực sự Nguyễn Hộ ý thức được sự sai trái không có chính nghĩa của CS, thì năm 1954, khi được tập kết ra Bắc, rồi ở lại miền Bắc 10 năm, vào đúng lúc CS phát động những phong trào đẫm máu nhất như: đấu

suốt 11 năm ở Sài Gòn lúc đó, Nguyễn Hộ thừa dịp để ra hồi chánh với chính phủ VNCH. Tại sao y không làm, để khi bị CS hất chân cho về vườn năm 1987, sau 54 tuổi đảng và 71 tuổi đời mới bắt đầu “đối kháng”?

Nói tóm lại, những hoạt động ồn ào của những đảng viên CS này bấy lâu nay, thực chất chỉ là cuộc tranh giành quyền lợi và quyền hành, ăn không đồng chia không đều trong nội bộ CS với nhau mà thôi! Hơn nữa dân tộc VN, nạn nhân trực tiếp của CS cũng chẳng cần đến họ “đối kháng” hay đấu tranh đòi dân chủ giùm. Họ có thực lực gì và nhân danh cho ai để mà đòi CS ban phát dân chủ cho chúng ta!

Với tư cách là một tập thể sinh viên quốc gia, chúng ta thẳng thắn nêu lên những câu hỏi này và chờ

IV. Kết Luận

Những người trẻ Việt Nam đã và đang dần dần nhận thức được vai trò của mình đối với sự tồn vong của đất nước. Chúng ta nghĩ gì trước thực trạng nô lệ của đất nước Việt Nam dưới chế độ CS? Giới trẻ sẽ đóng góp được gì trong giòng lịch sử đau thương cận đại của đất nước?

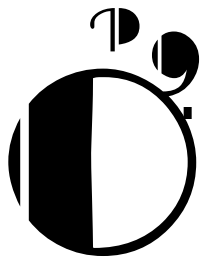
Những người trẻ Việt Nam của thời đại hãy mạnh dạn tiến bước để làm lực lượng nòng cốt quyết định trong cuộc đấu tranh cho một Việt Nam thực sự tự do, ấm no, không còn bóng dáng của ma vương cộng sản.

Chúng ta hãy tự tin tiến bước vì chúng ta có nhiệt tình với dân tộc, ý thức được đâu là kẻ thù mà người Việt phải đương đầu, lựa chọn được đường hướng thích nghi phải đi, tận lực đòi hỏi tìm những giải pháp hữu hiệu hầu giải quyết những vấn đề của cộng đồng và của đất nước, biết đoàn kết hợp lực để bảo vệ danh dự và nhân phẩm của người Việt khắp nơi trên thế giới.

Chúng ta tin chắc rằng với tinh thần phục vụ ngay thẳng, chúng ta sẽ không cô đơn mà sẽ được sự yểm trợ của đa số mọi người, các bậc phụ huynh, những bạn trẻ và những người thành tâm thiện chí nặng lòng với tương lai của đất nước Việt Nam. Tương lai của cộng đồng và của đất nước là các thế hệ trẻ ngày hôm nay. □

MẮT TRÂU

Thu Nguyệt

cái xóm “khỉ ho gà gáy” này tưởng đâu được “cơm là nh canh ngọt” đến trọn đời. Ai dè có một “con mẹ la sát” Chín Móm đến nhập gia cư bất hợp pháp mà còn la làng. Kể từ ngày “con mẹ” cất chòi gần nhà chú Tư Sọm là cái máy ra-dô (radio) của tôi cũng nằm im không còn hoạt động tích cực như trước nữa. Có khi hơn tuần lễ tôi cũng chằng màng sờ mó đến nó. Bụi bám đầy chiếc máy làm nhột đi màu nước sơn bóng nhoáng bên ngoài. Chỉ một đài phát thanh của “con mẹ” cũng đủ cho cả xóm điếc tai, nhức óc rồi. Nếu tôi vịn ra-dô hát nữa chắc tôi phải đi vào nhà thương vá màng nhĩ quá.

Nhà tôi cách nhà chú Tư Sọm có 3 sào chứ xa xôi gì đâu. Bởi vậy mới khổ. Sáng hừng đông lật đặt bước ra lu nước súc miệng là nghe cái miệng bô bô của “con mẹ” kêu gà cho ăn cũng muốn bể tai luôn. Kêu gà mẹ ra sân thì đàn gà con ra theo chứ cần gì la “quài quảy” làm ồn cả xóm. Kêu

“chóc chóc” là gà mẹ dẫn đàn gà con chạy ra ào ào liền, đàn này “con mẹ” bành miệng ra cả tắc sửa giọng lên xuống kéo một hồi dài, “chụt chụt chụt chụt chụt...” nghe phát mệt. Bởi vậy, chú Tư Sọm mới rề rề theo “con mẹ” đá lông nheo hoài... rồi mời “con mẹ” dọn về ở gần luôn.

Thiệt là bực. Tôi cố đè nén và chờ ngày “chơi” con mẹ một vố cho biết tay. Nhưng phải chờ cơ hội đến chứ.

Rồi cơ hội cũng đến. Số là thằng Đực, cháu chú Tư Sọm từ “Sì Gòn” về thăm nhằm ngày tháng chạp Tết. Tôi dụ nó đi bắt đế đá để làm quen. Sau một buổi trưa lặn lội ngoài đồng, tôi và nó trở thành đôi bạn thân. Con trai “Sì Gòn” thường thì lanh lợi và ba hoa như bà con thường nói. Nhưng thằng Đực này nó ná ơ là ná (khờ ơ là khờ). Mới “xáp lá cà” có một độ mà nó chịu thua ôm con đế đi cất làm tôi tiếc hùi hụi vì giao ăn ba độ là bắt xác mà. Xem ra nó cũng “để sai”. Tôi thăm cưỡi cho ý định mình sắp được tiến hành mà không thêm ăn thua mấy con đế của nó. Tôi rủ nó vào

vườn hái mận ăn và chia tay với một sự hẹn hò đã sắp đặt.

Ngoài sông có tiếng kêu “bài hảy” của “con mẹ”, tôi đoán biết hai người chuẩn bị ra đi. Thằng Đực khóa cửa rồi chạy qua nhà tôi báo tin.

— Ê, tao với mày đi được rồi. Chú Tư tao mới đi đó.

— Chín Móm có kêu mày coi trâu giùm hông?

— Có, cổ dặn tao cẩn thận đừng để mất trâu.

— Ủ...

Để cho chắc ăn, tôi chạy ra bờ sông nhìn — xuống của chú Tư Sọm đã bơi đi thật xa.

Thằng Đực không dám cỡi trâu nên tôi bắt nó đi bộ nắm dây thừng kéo mũi. Còn tôi oai phong lẫm liệt ngồi chễm chệ trên lưng hát câu ca dao cho thỏa lòng sung sướng.

Trâu ơi ta bảo trâu này

Trâu ra ngoài ruộng trâu cày với ta

Cấy cày vốn nghiệp nông gia

Ta đây trâu đấy ai mà quản công

Bao giờ cây lúa còn bông

Thì còn ngọn cỏ ngoài đồng trâu ăn.

Dượng Bảy Dừa đi ruộng về gặp tôi hát cười ngộ nghĩnh nên chặn đường hỏi:

— Hai đứa bây đi đâu đây?

— Dạ, tụi con dắt trâu đi ăn cỏ.

Thằng Đực rụt rè núp qua một bên. Thấy dượng bảy Dừa vừa dậm bước đi, nó ló đầu ra nhìn tôi với vẻ mặt sợ sệt.

— Mấy sợ cái gì? toàn là lối xóm không mà. — Tôi nói để trấn an nó.

nữa,” tôi trầm nghĩ. Giọng dượng Bảy lớn hơn:

— Ăn Tết phải có lúa mùa Nàng Hương sao?

— Dạ, con hông biết. — Thằng Đực nói cho qua loa.

Dượng bảy xiu giọng đủ một mình ổng nghe “Thằng đó cần gì Nàng Hương, có nàng Móm rồi” và bỏ đi.

Tôi giựt dây thừng thúc thằng Đực dắt trâu đi mau hơn. Chúng tôi

nhưng không dám nặng nhẹ thằng Đực. “Con mẹ” ra sà nước sau nhà chú Tư Sợm ngồi khóc lóc kể lể:

— Trời ơi, con trâu là trâu ơi. Mấy sinh ra chi cái giờ kỳ tuổi tao, để tao với mấy xa nhau. Mấy bỏ tao đi đâu hả trâu? Phải mấy sanh năm nay thì tao làm ăn phát đạt, mướn thằng Lượm chăn mấy có sướng hơn không.

Chú Tư Sợm nghe “con mẹ” rên điếc tai nên động lòng ra an ủi.

— Năm nay trời đón con trâu về.

photo: sunsite web site

Bất chợt dượng Bảy quay trở lại nhìn thằng Đực dò xét:

— Thằng này con cái nhà ai đây?

— Dạ, nó là cháu của chú Tư Sợm. Tôi tài lanh trả lời thế cho nó.

— Tư Sợm có nhà không?

Lần này tôi không dám hó hé sợ bị bại lộ kế hoạch nên im. Thằng Đực khúm núm nói từng tiếng:

— Dạ, chú con đi “dzô” Nguồn hồi sáng với cô Chín.

— Chín nào?

— Dạ, Chín Móm.

— Làm gì?

— Dạ đi đổi lúa mùa về ăn Tết.

“Thằng cha này cũng nhiều chuyện bày đặt hỏi đơan hỏi ghen

bằng qua không biết bao nhiêu là cánh đồng. Những thửa ruộng nằm dài chờ con nước đang lớn đổ vào. Xa xa mới có bụi cỏ lác, chúng tôi cột trâu lại cho nó gặm cỏ ở đó và thả bộ theo mé mương hái những ổ nhện trên lá lúa và đọt sậy. Đến xế chiều, tôi dắt con trâu cột vào gốc xoài và căn dặn thằng Đực về nhà phải khóc cho thật nhiều.

Khi Chín Móm về nhà không thấy con trâu, kêu thằng Đực ra hỏi thì nó khóc meo máo:

— Hu hu hu... Con trâu nó ăn lúa người ta, con rượt đuổi một hồi nó chạy mất rồi. Hu hu hu hu hu....

Chín Móm tức giận vô cùng,

Nín đi em, qua năm mới trời sẽ trả lại cho mình và còn trả lời cho con “nghe ngộ” dễ thương nữa mà.

Tôi ngóng nghe nhin không được nên bật cười khúc khích. Thằng Đực dòm không ai để ý dọt qua tôi rí tai mừng mừng.

— Tao nghe lời mấy làm vậy không ai biết hết. Hên quá!

— Nhỏ nhỏ thôi mà. Họ nghe là tao với mấy đi “vùng Năm” không có ngày về bây giờ.

Ý định tôi đã đạt, nổi vui mừng khôn tả. Tôi kéo thằng Đực đi dắt con trâu về trả cho “con mẹ” chứ đâu năm đầu tháng khóc nghèo chết.

— Anh Tư ơi, trời đưa con trâu về

nhà mình nè.

Đứng ngoài giàn mướp tôi lắc đầu thở dài cho cái giọng dài nhần, “ba lô ba la” của “con mẹ”. Chú Tư Sợm nghe kêu nhảy cẫng lên.

— Trâu về rồi hả em? Trời thương mình thiệt.

— Hic hic hic... con trâu này về rồi, ông còn cho tui con “nghe ngộ” chi nữa cho lỗ mùa lỗ lúa vậy ông. Hic hic hic hic...

— Thì nhà mình giàu to có gì đâu em.

— Hứ, ra giêng anh lo đi cày thêm vài chục công ruộng lấy tiền mua than để dành, ở đó mà giàu to...

— ....

Thì ra “con mẹ” sắp có “nghe con”. Một ngày mất trâu là lời ra con “nghe ngộ”. Hy vọng sang năm con nghe con giành hết thời gian rỗi rảnh của “con mẹ” để trả lại sự an bình cho bà con lối xóm, vì đài phát thanh không giờ giấc sẽ không còn. Và cái ra-dô của tôi sẽ trở lại hoạt động bình thường. Có như vậy chứ! □

BÀI CA CHO ANH

Em hát cho anh một bài ca
Sau lần chia cách bước chân xa
Ưu tư vương vấn anh tìm kiếm
Gặp em giữa buổi ánh nắng tà

Em hát cho anh đoạn trần tình
Nắng vàng che lấp mộng hồn trinh
Yêu anh chỉ nhớ không dám ngỏ
Ôm ấp hoài mong một bóng hình

Em hát cho anh khúc tình hồng
Lời yêu vang vọng cả núi sông
Dư âm hòa sóng lùa trong gió
Vỗ về năm tháng mỗi chờ mong

Nay em sẽ hát bài mùa xuân
Nụ cười ánh mắt dạ lang lang
Nghìn hoa mai nở tươi sắc thắm
Em ước cùng anh say ái ân.

Duyen Nguyen, 12/96

Tình Tang

Tình tang, tôi nấn cung đàn

Ngoài hiên rợp ánh trăng vàng

Mùi hương dạ lý mênh mang

Chờ em bên đó nhìn sang bên này

Tình tang, ố tang, tình tang ố tang tình tình

Tình tang, dòng tóc lung đầy

Kiều sa cho gió mê say

Chim non chốn ấy hợp bầu

Ngẩn ngơ xếp cánh dưới tay hoa mềm

Tình tang, ố tang, tình tang ố tang tình tình

Tình tang, em hát dịu dàng

Say sưa tôi nhịp cung đàn

Lời ca vang khắp trần gian

Cho muôn thế giới xoắn xang, bồi hồi

Tình tang, ố tang, tình tang ố tang tình tình

Yêu em, yêu đã lâu rồi

Ngại ngần nên dấu mãi thôi

Đêm nay em đã sang rồi

Tình tang, mượn tiếng đàn tôi tỏ tình

Hoàng Vi Kha

Đố Vui Để Biết

Để bắt đầu cho một năm mới, Non Sông có thêm mục **Đố Vui Để Biết**. Chúng tôi hy vọng rằng quý độc giả sẽ hưởng ứng mục mới này bằng cách tham gia trả lời các bài đố vui và gửi các bài đố vui về để mục này thêm phần hứng thú. Trong số báo này, chúng tôi xin giới thiệu đến quý độc giả các câu đố của bác Lê Đức Phú. Ba vị độc giả đầu tiên giải đáp được các câu hỏi dưới đây sẽ được phần thưởng là một năm báo Non Sông gửi tận nhà.

Câu số 1

Trả lời (giải đáp) theo Bắc___, Trung___, Nam___

Người con gọi bằng	Bác	Chú	Cậu	Cô hoặc O	Dì	Dượng	Thím	Mợ
Anh của Cha	___	___	___	___	___	___	___	___
Em trai của Cha	___	___	___	___	___	___	___	___
Em gái của Cha	___	___	___	___	___	___	___	___
Vợ của người Anh của Cha	___	___	___	___	___	___	___	___
Chồng người Em gái của Cha	___	___	___	___	___	___	___	___
Chị của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___
Em gái của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___
Em trai của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___
Chồng của người Chị của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___
Chồng người Em gái của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___
Chồng người Em Trai của Mẹ	___	___	___	___	___	___	___	___

Câu số 2a Có bao nhiêu độc giả đáp đúng ___
câu số 1 ___
câu số 3 ___

Câu số 2b Có bao nhiêu độc giả tham dự _____

Câu số 3a Có 12 loại anh chị em thông lệ. Mời quý vị và các bạn điền vào khoảng trống dưới đây:

1. anh chị em <u>Ruột</u>	5. anh em	9. chị em .....
2. chị em	6. anh em	10. chị em .....
3. anh em	7. anh em	11. chị em .....
4. chị em	8. anh em	12. chị em .....

Câu số 3b Trong trường hợp nào, người ta gọi anh em cật chèo? và tại sao? (xin giải thích).

GÓC CƯỜI

Để tờ báo thêm phần sinh động và vui vẻ, kể từ số báo này tòa soạn bắt đầu cống hiến đến quý vị độc giả một mục mới: Góc Cười. Mục này sẽ bao gồm tranh biếm họa, thơ hài, truyện vui, và tất cả các thể loại sáng tác nào có thể mang tới cho người thưởng ngoạn cũng như người sáng tác những nụ cười sảng khoái, lành mạnh, và yêu đời. Đây thực sự sẽ là mảnh đất tốt để cho các cao thủ vẽ lâm khắp bốn phương có dịp chọc cười thiên hạ. Trong Đặc San Tết này, Non Sông xin gửi tới bạn đọc chùm tranh vui của họa sĩ Val, một cây bút quen thuộc của làng biếm họa Sài Gòn những năm cuối thập kỷ 80.

ĐỒ VUI CÓ THƯỜNG

Mời các bạn đặt lời cho bức tranh vui bên cạnh. Ba bạn có lời đặt dí dỏm nhất sẽ được tòa soạn gửi tặng một năm báo Non Sông, kể cả cước phí.

Tòa soạn cũng mong nhận được những mẫu đồ từ quý vị và bạn đọc, nhằm tạo dựng cho mục đồ vui này ngày càng hào hứng và náo nhiệt.

Đời Sinh Viên & Những Bài Hát Bất Hủ

Freshment	Em đẹp như mơ	Kỹ sư	Đời tôi cô đơn
Add Lớp	Bảy ngày đợi mong	Lấy "D" trong lớp	Khóc thầm
Drop Lớp	Lỡ lắm	Lấy "F" trong lớp	Khóc một dòng sông
Chọn ngành	Như giấc chiêm bao	Rớt hết lớp	Một đời tan vỡ
Thư viện	Đưa em vào mộng	Repeat lớp	Bản tình cuối
Mì gói	Một ngày như mọi ngày	Giờ rảnh	Giăng câu
Bài kiểm	Còn chút gì để nhớ	Tim chỗ đậu xe	Đừng gọi nhau là cố nhân
Kỳ thi	Đêm cuối cùng	Tim việc làm	Đi cà
Làm bài không được	Đừng hỏi vì sao tôi buồn	Financial Aid check	Và con tim đã vui trở lại
Trước giờ thi	Lời nguyện cầu	Trả tiền học	Ba tháng tạ từ
Computer lab	Để quên con tim		
E-mail/irc	Kiếp đam mê		
Tình yêu	Chuyện ba người		

Chí Tâm (Cal Poly Pomona)

Thanh Hữu Huyền

Pass Christian, Massachusetts

Bác Thanh Hữu Huyền kính,

Tòa soạn đã nhận được những bài thơ của Bác. Chúng cháu đã sử dụng ngay bài thơ cho số xuân này. Còn những bài hoài niệm về quê hương kia cũng tuyệt hay, nhưng nếu đi trong số xuân thì... buồn quá. Tòa soạn xin giữ lại để đi trong một số khác bác nhé!

Lê Đức Phú

Westminster, California

Bác Lê Đức Phú kính!

BBT Non Sông đã nhận được ba bài viết của Bác gửi đến. Trong đặc san Xuân kỳ này, BBT xin được đăng trước bài “Bài đố vui để biết” và “Kể về con trâu.” Riêng bài “Cách Xưng Hô ‘Qua’” xin để lại cho số sau Bác nhé! Chúc Bác và gia đình luôn dồi dào sức khỏe, như ý và rất mong Bác tiếp tục ủng hộ nhiều hơn về mặt tinh thần cho chúng cháu trong những ngày tháng tới!

Tien Huyen, email

Thân chào Ban Biên Tập Non Sông!

Tôi rất lấy làm sung sướng khi được làm quen với tập báo Non Sông. Tôi tên là Tiên hiện đang sống và học ở Akron, Ohio. Mở đầu trang thư này Tiên muốn gửi đến Ban Biên Tập cùng bè bạn Việt Nam lời chào thân ái nhất. Hiện giờ Tiên đang sống cùng gia đình, tính đến nay đã tròn một năm trên đất Mỹ. Nếu không có gì trở ngại xin vui lòng cho Tiên được làm quen! Nhân tiện, Tiên có hai bài thơ nhỏ mến gửi và thân tặng Ban Biên Tập.

Bạn Tiên mến,

Cám ơn bạn đã gửi tặng hai bài thơ. Ban Biên Tập Non Sông luôn chào đón và sẵn sàng làm quen với những người bạn mới như bạn. Mong tiếp tục nhận được những bài thơ khác của bạn. Chúc bạn một mùa Xuân mới an vui bên gia đình.

Thi sĩ Thi Cẩm

Thi sĩ Thi Cẩm thân mến!

Cám ơn thi sĩ đã kịp gửi bài “Xuân Về Thôi Hết Sầu Vương” trong đặc san Xuân này để tô điểm cho “Vườn thơ Xuân” của Non Sông tăng thêm phần tươi mát hơn! Hy vọng NS sẽ tiếp tục nhận được những đóng góp quý báu thường xuyên hơn của thi sĩ. Trước thềm năm mới, cầu chúc thi sĩ luôn có được nguồn thi hứng để mang đến cho đời mãi mãi những niềm vui!

Đom Đóm Vàng

To: Ban báo chí Non Sông

Thankx 4 sending this wonderful holiday issue to me!

Wish you all the merriest Christ-mas & a happiest new year!

With respect,

Đom Đóm Vàng

(Westminster, CA)

Bạn Đom Đóm Vàng mến!

NS đã nhận được hai bài thơ của bạn và xin được dành lại cho những số kế tiếp. Mong bạn thông cảm nhé! Chúc bạn sang năm mới luôn an vui và có nhiều thơ hay để tiếp tục đóng góp cho người, cho đời, bạn nhé!

Nguyễn Dương Linh

Bạn Linh thân mến!

Trước thềm năm mới, BBT NS mến chúc Linh và gia đình luôn vui tươi và vạn sự như ý. Về việc bài Linh gửi thì NS đã nhận được và sẽ đăng trước bài “Giấc Mơng Xuân” trong đặc san Xuân NS kỳ này. Bài còn lại sẽ dành lại cho số sau Linh nhé!

Hai bạn:

Snowflake (Winnetka, CA)

Trần Hà (Buena Park, CA)

Đã nhận được thơ của các bạn. Non Sông sẽ để dành đăng vào các số tới. Mong sẽ tiếp tục nhận được sáng tác mới.

Mến.

Mà Oan Bùi Thanh Liêm

Anh Liêm thân mến!

Non Sông đã nhận được truyện ngắn của anh. Rất vui để đi trên Đặc San Xuân. Có nghe truyện của anh trên làn sóng VOA. Như vậy chắc bên quê nhà cũng có nhiều thính giả nghe được. Xin chúc mừng cùng anh.

Báo Chí Nhận Được

Green Cross, #16, Oct.-Dec. 96

Bản Tin Hưng Việt, #2

Bản Tin Sinh Hoạt Việt Ngữ, #16, 11/96

Bản Tin Người Việt Illinois, #167 & #169

Việt Magazine, #515-#519

Nguyệt San Nhân Bản của

THSVVN-Paris, số Xuân 96, #2-#6

Người Dân, #73-75

Tập San Bút Nhóm Nắng Mới

Germany, #3

NON SÔNG

m a g a z i n e

LIÊN LẠC TÒA SOẠN

Mọi thư từ, thắc mắc xin liên lạc về tòa soạn tại:
12771 Western Ave., Suite H
Garden Grove, CA 92841
Tel: (714) 893-3139
Fax: (714) 894-9549
Email: nonsong@aol.com
Website: http://vweb.net/thsv_ncali

LIÊN LẠC ĐÓNG GÓP BÀI VỞ

NON SÔNG luôn đón nhận mọi bài vở đóng góp từ bạn đọc qua đủ thể loại

- Bài trích, dịch từ các sách báo khác xin ghi rõ xuất xứ
- Nếu đăng lại bài của NON SÔNG xin ghi rõ trích từ NON SÔNG
- Quý vị có thể dùng bút hiệu trên các bài viết nếu muốn, nhưng xin để lại tên thật, số điện thoại hay số email để tiện liên lạc
- NON SÔNG không nhận đăng những bài nhắc danh hay cực đoan đả kích một cá nhân, tổ chức, tôn giáo, hay chính kiến
- NON SÔNG có toàn quyền cắt bỏ hay thay đổi một số chữ trong những bài gửi đăng nếu thấy cần thiết
- NON SÔNG sẽ không hoàn trả các bài viết dù có được đăng hay không
- NON SÔNG hoàn toàn không chịu trách nhiệm về nội dung hay tư tưởng của các bài viết không thuộc ban biên tập

LIÊN LẠC MUA BÁO

NON SÔNG Magazine phát hành 2 tháng một lần. Độc giả muốn ủng hộ cho NON SÔNG xin gửi chi phiếu và phiếu mua báo đính kèm về tòa soạn.

Trong nước Mỹ \$18.00 cho một năm
Ngoài nước Mỹ \$30.00 cho một năm
Mọi chi phiếu xin gửi: UVSA

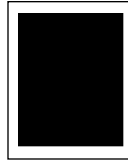
LIÊN LẠC BẢO TRỢ, QUẢNG CÁO

Mọi chi tiết về bảo trợ, quảng cáo trên NON SÔNG Magazine xin liên lạc về tòa soạn tại:
714-893-3139
hoặc Việt Tâm ở số 714-286-2059

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Bìa sau Màu \$300
(Back cover – Full color)

Bìa trong Màu \$200
(Inside cover – Full color)

1 trang trong Đen trắng \$100
(Inside full page – Black & White)

½ trang trong Đen trắng \$50
(½ Inside page – Black & White)

¼ trang trong Đen trắng \$30
(¼ Inside page – Black & White)

CÓ GIÁ ĐẶC BIỆT NẾU QUÝ VỊ BẢO TRỢ QUẢNG CÁO DÀI HẠN,
XIN GỌI CHÚNG TÔI ĐỂ BIẾT THÊM CHI TIẾT 714-893-3139

Chi phiếu xin gửi: U.V.S.A. và gửi về cho:
NON SÔNG Magazine
12771 Western Ave., Ste H
Garden Grove, CA 92841, USA

Phiếu Độc Giả Ủng Hộ NON SÔNG

Chúng tôi muốn ủng hộ tạp chí NON SÔNG.

Hãy gửi tạp chí NON SÔNG cho tôi về:

Tên Name .....

Địa Chỉ Address .....

Điện Thoại Phone .....

Điện Thư Email .....

Trong nước Mỹ (In U.S.)

1 năm \$18 for 1 year

Ngoài nước Mỹ (Outside U.S.)

1 năm \$30 for 1 year

Ủng hộ Donation.....

Chi phiếu xin gửi (Check payable to): U.V.S.A

Và gửi về (And send to):

NON SÔNG MAGAZINE

12771 Western Ave., Suite H

Garden Grove, CA 92841, USA